

ارزیابی ساختار عاملی پرسشنامه بیان خانواده

دانشجوی دکتری گروه روانشناسی، واحد ساوه، دانشگاه آزاد اسلامی، ساوه، ایران
استاد گروه روانشناسی، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، قم، ایران
دانشیار گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران
استادیار گروه روانشناسی، واحد ساوه، دانشگاه آزاد اسلامی، ساوه، ایران

شب‌نم کرمی ^{ID}
مسعود جان‌بزرگی ^{ID*}
علیرضا آقاییوسفی ^{ID}
هومن نامور ^{ID}

Janbo@rihu.ac.ir

ایمیل نویسنده مسئول:

پذیرش: ۱۴۰۰/۰۷/۱۰

دریافت: ۱۴۰۰/۰۲/۰۲

فصلنامه علمی پژوهشی خانواده‌درمانی کاربردی

شاپا (الکترونیکی) ۲۴۳۰-۲۷۱۷

<http://Aftj.ir>

دوره ۲ | شماره ۳ پیاپی ۷ | ۵۶۶-۵۴۹

پاییز ۱۴۰۰

نوع مقاله: پژوهشی

چکیده

هدف: هدف از پژوهش حاضر، ارزیابی ساختار عاملی پرسشنامه بیان خانواده بود. **روش پژوهش:** روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی مبتنی بر معادلات ساختاری بود. جامعه آماری این پژوهش از میان ۳۷۸ مراجعه کننده به مراکز مشاوره و روان درمانی بود. شرکت کننده‌ها به پرسشنامه‌های بیان خانواده هالبرشتات (۱۹۸۶) و کارکرد شخصیت جان بزرگی و همکاران (۱۴۰۰) پاسخ دادند. در این پژوهش جهت تعیین روایی همگرا و واگرا پرسشنامه بیان خانواده از پرسشنامه کارکرد شخصیت (جان بزرگی و همکاران، ۱۴۰۰) استفاده شد. در این پژوهش برای تحلیل داده‌های توصیفی و استنباطی از آخرین ورژن نرم افزار SPSS و لیزرل ورژن ۸٫۵ با استفاده از تحلیل مسیر توسط برنامه AMOS اثرات مستقیم و غیرمستقیم متغیرها بدست آمد و داده‌ها به صورت ماتریس های کوواریانس یا همبستگی درآمده و یک مجموعه معادلات رگرسیون بین متغیرها تدوین شد. از تحلیل مسیر برای ارزیابی مدل فرضی نیز استفاده گردید. **یافته‌ها:** نتایج نشان داد بار عاملی استاندارد همه نشانگرها بزرگتر از ۰/۳۲ است. بزرگترین بارعاملی متعلق به نشانگر $p6$ ($\beta=0/763$) و کوچکترین بارعاملی متعلق به نشانگر $p20$ ($\beta=0/457$) بود. **نتیجه‌گیری:** نتایج نشان داد که مؤلفه‌های مثبت غالب و مثبت مغلوب پرسشنامه بیان خانواده بر خلاف مؤلفه‌های منفی غالب و منفی مغلوب آن به صورت مثبت و در سطح معناداری ۰/۰۱ با مؤلفه‌های چهارگانه پرسشنامه کارکرد شخصیت (هویت، صمیمیت، همدلی و خودراهبری) همبسته‌اند. این یافته‌ها نشان می‌دهد که پرسشنامه بیان خانواده از روایی همزمان برخوردار است. همچنین ضریب آلفای کرونباخ مؤلفه‌های مثبت غالب، مثبت مغلوب، منفی غالب و منفی مغلوب به ترتیب برابر با ۰/۸۱، ۰/۷۴، ۰/۸۶ و ۰/۷۹ به دست آمد. این نتایج بیانگر همسانی درونی قابل قبول پرسشنامه بیان خانواده است.

به این مقاله به شکل زیر استناد کنید:

درون متن:

(کرمی، شب‌نم، جان‌بزرگی، آقاییوسفی و نامور، ۱۴۰۰)

در فهرست منابع:

کرمی، شب‌نم، جان‌بزرگی، مسعود، آقاییوسفی، علیرضا، و نامور، هومن. (۱۴۰۰). ارزیابی ساختار عاملی پرسشنامه بیان خانواده. فصلنامه خانواده‌درمانی کاربردی، ۲(۳): ۵۶۶-۵۴۹.

کلیدواژه‌ها: بیان خانواده، مثبت غالب، مثبت مغلوب، منفی غالب و منفی مغلوب

مقدمه

خانواده یکی از پایه‌های مهم تشکل‌های اجتماعی و از ارکان اساسی هر جامعه به شمار می‌آید. این نهاد اجتماعی به منزله‌ی مبدأ ظهور و بروز عواطف انسانی و کانون روابط صمیمانه میان فردی شناخته شده و مورد تأیید است (شکری و همکاران، ۱۴۰۰). خانواده، مهم‌ترین نهاد جامعه و شکل دهنده استعدادها و شخصیت آدمی است (اولسزوسکی-کوبیلیوس، ۲۰۱۸). در خانواده عواملی از قبیل مطلوبیت، رضایت، خشنودی، کیفیت و کارکرد بهینه خانواده، عوامل بسیار مؤثری هستند که موجب شکوفایی، رشد و پیشرفت اعضای خانواده می‌گردند (بکوار و همکاران، ۲۰۱۹). ساختار خانواده به توانایی عملکرد مؤثر خانواده در برآوردن نیازهای اساسی و مدیریت تعارض (جون و همکاران، ۲۰۱۷)، هماهنگی یا تطبیق با تغییرات ایجاد شده در طول حیات، همبستگی بین اعضا، موفقیت در الگوهای انضباطی، رعایت حد و مرز بین افراد، اجرای قوانین و مقررات و اصول حاکم بر این نهاد با هدف حفاظت از کل سیستم (صابر و همکاران، ۱۴۰۰)، چگونگی روابط اعضای خانواده، تعامل و حفظ روابط، چگونگی تصمیم‌گیری‌ها و حل مشکلات اعضای خانواده (زابریک و همکاران، ۲۰۱۶) اشاره دارد. ابعاد ساختار خانواده در برگزیده شش ویژگی است که به وسیله توان اعضا، در شناسایی و سازش با حوزه وظایف خانوادگی مشخص می‌شود که عبارتند از: ۱) حل مشکل؛ به منظور حفظ عملکرد خانواده و حل مشکلات خانوادگی که عملکرد خانواده را تهدید می‌کند. ۲) آمیزش عاطفی؛ که به میزان توجه و دغدغه‌مندی اعضای خانواده به فعالیت‌های یکدیگر اشاره دارد. ۳) نقش‌ها؛ به الگوی رفتاری اشاره دارد که به وسیله اعضای خانواده به نمایش گذاشته می‌شود. ۴) همراهی عاطفی؛ که به کیفیت واکنش‌های عاطفی اعضای خانواده اشاره دارد. ۵) ارتباط؛ تبادل اطلاعات بین اعضای خانواده می‌تواند مستقیم در هر زمان شناخته شود. ۶) کنترل رفتار؛ که به حالت‌های مختلف کنترل رفتار در موقعیت‌های گوناگون اشاره دارد (دای و همکاران، ۲۰۱۵).

چگونگی عملکرد خانواده، سلامت روانی اعضای خانواده را تحت قرار می‌دهد. در واقع آنچه در درون خانواده جریان دارد، عامل کلیدی در ایجاد و تداوم سلامت روان اعضای خانواده است. عملکرد صحیح خانواده در هر یک از مراحل مختلف زندگی منجر به سلامتی خانواده و در مقابل، عملکرد ناسالم آن منجر به بروز عوارض و آسیب‌های مختلف خانوادگی می‌شود (عزیزی، ۱۳۹۸). در خانواده‌هایی که ارتباط میان اعضا براساس نزدیکی و صمیمیت و تفاهم بین افراد استوار است، همه اعضا نسبتاً علیه فشارهای زندگی مقاوم و مصون هستند (شارف، ۲۰۱۵). عملکرد مناسب خانواده، همچنین نقش اساسی در بالندگی، رشد و ترقی اعضای خانواده دارد و موجب شکوفایی استعدادهای آنان می‌گردد. خانواده کارآمد، افرادی سالم و رشدیافته و جامعه‌ای سالم پرورش می‌دهد (زارعی توپخانه و همکاران، ۱۹۶). در خانواده‌های دارای عملکرد ضعیف، اعضا در زمینه موضوعات عاطفی مشکل دارند و بیشتر آن‌ها از طی فرآیند حل مسأله عاجزند. در این خانواده‌ها، ارتباطات نادیده گرفته می‌شوند؛ تخصیص و پاسخ‌دهی نقش، مشخص و واضح نیست، گستره واکنش‌های هیجانی محدود است؛ کمیت و کیفیت این واکنش، متناسب با بافت و محیط، غیرعادی است؛ اعضای خانواده به یکدیگر علاقه ندارند و درباره یکدیگر سرمایه‌گذاری عاطفی نمی‌کنند. اکثر افراد ناسازگار و مسأله‌دار، وابسته به خانواده‌های آسیب دیده هستند و فرزندان خانواده‌های پرکشمکش به سبب عدم برخورداری از آرامش روانی و عدم تمرکز و آشفتگی، بیشتر در معرض رفتارهای ناسازگارانه قرار دارند

(فرهمنده و رضوانی، ۱۳۹۸). به طور کلی می‌توان گفت خانواده به عنوان منبع حمایت عاطفی، اجتماعی و اقتصادی می‌تواند سهم بسزایی در سلامت روانی اعضای آن داشته باشد (فرشاد و همکاران، ۱۳۹۷). خانواده اولین زمینه برای رشد اجتماعی است که مجموعه‌ای از شرایط بین فردی مرتبط با جامعه‌پذیری را ارائه می‌دهد، اما توسط فرد شکل گرفته و تفسیر می‌شود (بویس و همکاران، ۱۹۹۸). یکی از پیامدهای رشدی مهم، توانایی بیان احساسات مطابق با هنجارهای خانوادگی و فرهنگی است که در سراسر توسعه از طریق مدل‌سازی، ارجاع، آموزش و انتخاب جایگاه الگوبرداری می‌شود (ایزنبرگ و همکاران، ۱۹۹۸a، ۱۹۹۸b؛ موریس و همکاران، ۲۰۰۷). خانواده زمینه مهمی است که در آن کودکان در مورد احساسات می‌آموزند و قوانینی را در مورد اینکه چه احساسی داشته باشند و چگونه آن احساسات را بیان کنند ایجاد می‌کنند (هالبرشتات و همکاران ۱۹۹۵؛ پوپلیگر و همکاران، ۲۰۱۱). در چارچوب خانواده، کودکان مهارت‌های عاطفی را از طریق فرآیندهای اجتماعی شدن عاطفی مانند مدل‌سازی، تقویت و مربیگری توسعه می‌دهند (ایزنبرگ و همکاران، ۱۹۹۸). مشخص شده است که این تجربیات عاطفی در خانواده بر شایستگی عاطفی اجتماعی کودکان از جمله بیان احساسات، مهارت‌های اجتماعی و روابط با همسالان تأثیر می‌گذارد (برلین و کسیدی، ۲۰۰۳؛ هالبرشتات و همکاران ۱۹۹۵؛ نوگوچی و اولندیک، ۲۰۱۰). به این ترتیب، خانواده اولین زمینه حیاتی برای کودکان است که پیام‌های عاطفی را با دیگران تشخیص می‌دهند و با دیگران ارتباط برقرار می‌کنند و مهارت‌های احساسی مورد نیاز خود را در هنگام فراتر رفتن از بافت خانواده و کاوش در محیط‌های اجتماعی بزرگ‌تر توسعه می‌دهند (بویوم و پارک، ۱۹۹۵؛ گمبل و یو، ۲۰۱۴).

بیان عاطفی، کارکرد اصلی برقراری نیازها و خواسته‌ها را، ابتدا در خانواده، و سپس در طیف وسیعی از زمینه‌های اجتماعی انجام می‌دهد که قالب، شدت و بازداری انتخابی آن را تعدیل می‌کند (هالبرشتات، ۱۹۸۶). بیان عاطفی یا بیانگری عاطفی می‌تواند به عنوان یک مهارت در ارسال پیام به صورت غیرکلامی یا به عنوان یک سبک بیان عمومی که شامل هر دو حالت و بیان خود به خودی احساسات است درک شود (ریگیو و ریگیو، ۲۰۰۲). بر این اساس، ابراز وجود در خانواده در اینجا به عنوان الگو یا سبک غالب فرد برای نشان دادن ابرازهای غیرکلامی و کلامی مرتبط با هیجان در محیط خانواده تعریف می‌شود (هالبرشتات و همکاران، ۱۹۹۵). هالبرشتات و همکاران (۱۹۹۵) پرسشنامه خودبیانگری در خانواده (SEFQ) را به عنوان یک معیار خود گزارشی برای ارزیابی الگو یا سبک غالب یک عضو خانواده در نمایش عبارات کلامی و غیرکلامی در خانواده ایجاد کردند.

پرسشنامه بیان خانواده برای پر شدن توسط یک فرد نوجوان یا بزرگسال، که در حالت کلی، خانواده خود را به عنوان یک ساختار در سال‌های شکل دهی بیان می‌کند، طراحی شده بود. با این وجود، این پرسشنامه به طور شهودی برای ارزیابی بیان فردی در خانواده مورد استفاده قرار گرفت (کسیدی و همکاران، ۱۹۹۲؛ هالبرشتات و همکاران، ۱۹۹۳؛ استیفر و گرانت، ۱۹۹۳). هنگام ارزیابی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه بیان خانواده در نمونه‌ای از والدین نوزادان، دو عامل (مثبت و منفی) را نشان داد که ۴۲ درصد از واریانس را توضیح می‌داد. به چالش کشیدن ساختار چهار عاملی اصلی که از ابعاد عاطفه و قدرت عبور می‌کند (مثبت- غالب، مثبت-تسلیم کننده، منفی- غالب و منفی-تسلیم کننده)، چند مورد قبلاً با عنوان "منفی-تسلیم کننده" (به عنوان مثال، "بیان کننده" غم و اندوه هنگام مرگ حیوان خانگی، "گفتن به یکی از اعضای خانواده که چقدر صدمه دیده اید")، عامل مثبت در این تحلیل است؛ و به موازات آن، یک مورد با

برچسب "مثبت-تسلیم" (یعنی "به دنبال تایید برای یک اقدام") بر روی عامل منفی بارگذاری شده است. مقادیر سازگاری درونی (آلفای کرونباخ) به ترتیب ۰/۹۱، ۰/۸۹ و ۰/۸۷ برای مقیاس‌های مثبت، منفی و کلی بود (هالبرشتات و همکاران، ۱۹۹۵). علیرغم شواهد نشان داده شده برای قابلیت اطمینان FEQ و SEFQ (اشکال بلند و کوتاه)، ساختار عاملی آنها به عنوان یک ویژگی روانسنجی وابسته به نمونه بسیار مورد بحث قرار گرفته است. ابتدا، ساختار چهار عاملی اصلی، که از ابعاد عاطفه/مثبت و قدرت/سلطه عبور می‌کند، با راه‌حل دو عاملی ساده‌تر «مثبت-منفی» جایگزین شد (هالبرشتات و همکاران، ۱۹۹۵). کیم و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهشی دریافته‌اند که ارتقای بیان مثبت در خانه با افزایش همدلی شناختی و به نوبه خود با رفتارهای اجتماعی بیشتر در کودکان همراه است. کارونا و همکاران (۲۰۲۱) طی پژوهشی با عنوان افسردگی و اضطراب مادر در زمینه بین فردی: اثرات بیان خانواده مثبت - منفی در خانواده دریافته‌اند که بیان خانواده مثبت ارتباط بین بیان خانواده منفی و علائم افسردگی مادر را از بین می‌برد. این یافته‌های اولیه نشان می‌دهد که بیان خانواده مثبت و منفی ممکن است به طور متفاوت در مداخلات برای پیشگیری یا کاهش علائم افسردگی و اضطراب مادر مورد هدف قرار گیرند. همچنین نتایج رافائلا و همکاران (۲۰۲۱) نشان داد که مدل قابل قبولی برای راه‌حل سه عاملی به دست آمد و الگوهای همبستگی اعتبار همگرا و تفکیک خوبی را نشان داد. یافته‌ها نشان می‌دهد که نسخه آلمانی FEQ ابزاری روان‌سنجی برای ارزیابی بیان درون خانواده است.

اکثر مطالعاتی که در زمینه سنجش و ارزیابی بیان خانواده به عمل آمده مطالعاتی هستند که در خارج از ایران صورت گرفته‌اند و تحت تأثیر عوامل فرهنگی و اجتماعی حاکم بر آن جوامع هستند. با بررسی ادبیات پژوهشی موجود در ایران تاکنون مطالعه‌ای برای سنجش و ارزیابی بیان خانواده‌های ایرانی به عمل نیامده است و مهم‌تر از آن وسیله‌ای که با فرهنگ ایران هماهنگ و انطباق داشته باشد و بتوان از آن برای ارزیابی نیازهای اساسی خانواده‌های ایرانی استفاده نمود وجود ندارد و از آن‌جا که مطالعه و شناسایی بیان خانواده هم سابقه و زمینه تاریخی چندین هزار ساله و هم زمینه پژوهشی و تحقیقاتی دارد و به شدت مورد علاقه پژوهشگران سیستم خانواده، مددکاران اجتماعی و کسانی که مسئولیت حمایت از خانواده‌ها و ارضای نیازهای آن‌ها به عهده دارند واقع شده است. هدف از پژوهش حاضر ساخت و احراز روایی و پایایی و بررسی ساختار عاملی مقیاسی برای اندازه‌گیری پرسشنامه بیان خانواده است.

روش پژوهش

روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی مبتنی بر معادلات ساختاری بود. جامعه آماری این پژوهش از میان ۳۷۸ مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره و روان‌درمانی بود. معیارهای ورود به مطالعه شامل: ۱- دارا بودن حداقل سطح تحصیلات دیپلم ۲- متعهد به پاسخگویی به سوالات پرسشنامه ۳- فرد مصرف‌ناپذیر روانپزشکی (از جمله داروهای آنتی‌سایکوتیک مثل هالوپریدول، فلوفنازین، کلوزاپین، ولپرووات سدیم و الانزاپین) نداشته باشد. ۴- در صورتیکه فرد داروهای نامبرده را مصرف نمی‌کند تشخیص سایکوز یا بایپلارنیز از درمانگر خود نگرفته باشد. ۵- سن بین ۱۸ تا ۶۰ سال ۵- داوطلب بودن برای همکاری در پژوهش و معیار خروج نیز شامل عدم موارد نامبرده در بالا بود.

ابزار پژوهش

۱. پرسشنامه بیان خانواده. این مقیاس توسط هالبرشتات در سال ۱۹۸۶ ساخته شد. این مقیاس از ۴۰ گویه شامل دو خرده مقیاس بیان خانواده انطباقی و بیان خانواده غیر انطباقی تشکیل شده است که بیان احساسات مثبت و منفی کلامی و غیر کلامی بزرگسالان را در محیط خانواده اندازه گیری می کند. هر مقیاس فرعی به دو زیر مقیاس تقسیم می شود: احساسات غالب و تسلیم؛ بنابراین این ابزار شامل چهار خرده مقیاس زیر است: (۱) احساسات غالب مثبت، اشاره به فراوانی ابراز محبت، بخشش و حمایت متقابل، و همچنین اشتیاق و تحسین برای موفقیت سایر اعضای خانواده. (۲) احساسات تسلیم مثبت، مربوط به ابراز قدردانی متقابل، ستایش، همدردی، تمایل به کمک، انجام دادن لطف، صحبت در مورد شادی، برنامه های شخصی و رویدادهای روزمره؛ (۳) احساسات غالب منفی، که شامل بیان تحقیر، عصبانیت و نفرت، یا ابراز تهدید و انتقاد نسبت به دیگر اعضای خانواده می شود؛ و (۴) احساسات تسلیم منفی، که عبارت است از سرزنش یکدیگر، نارضایتی سایر اعضای خانواده از رفتار نادرست آنها و نشان دادن خجالت، ناراحتی و ناامیدی ناشی از اعضای خانواده. از پاسخ دهندگان خواسته شد تا فراوانی بیان عاطفی خاص در خانواده خود را در مقیاس ۱ (در خانواده من اصلاً مکرر) تا ۹ (در خانواده من بسیار مکرر) ارزیابی کنند. مقیاس بیان خانواده قابلیت اطمینان داخلی و بیش از حد زمان و اعتبار سازه را اثبات کرده است (به عنوان مثال، دانسمور، بردبورن، کوستانزو، و فردریکسون، ۲۰۰۹؛ آیزنبرگ و همکاران، ۱۹۹۱؛ پرلن، کامراس، و پلفری، ۲۰۰۸). ضرایب آلفا در پژوهش کنراد (۲۰۱۶) برای چهار زیر مقیاس (با مقادیر از ۰/۷۱ تا ۰/۸۴) و برای مقیاس های احساسات منفی (۰/۸۳)، و احساسات مثبت (۰/۹۰) به دست آمد.

۲. پرسشنامه کارکرد شخصیت. پرسشنامه کارکرد شخصیت توسط جان بزرگی و همکاران (۱۴۰۰) طراحی شد که شامل ۱۲۶ سوال است و از دو بخش تشکیل شده است. بخش اول شامل ۵۵ سوال است که ۴ کارکرد شخصیت: هویت، خودراهبری، صمیمیت و همدلی و بخش دوم شامل ۷۱ سوال است که ۵ رگه پاتولوژیک شخصیت: شامل، روان گسسته خوبی، دلگسستگی، نابازداری، عاطفه پذیری منفی و تضادورزی را می سنجد. هر مولفه پرسشنامه دارای ۴ گزینه (کاملاً نادرست، تا حدودی درست، تقریباً درست، کاملاً درست) می باشد و نمره گذاری آن بر اساس طیف لیکرت انجام می شود. در این پژوهش تنها از سوالات بخش اول پرسشنامه استفاده شد به این علت که هدف و توان پژوهشگر تنها خرده مقیاس های هویت، خودراهبری، صمیمیت و همدلی است. در پژوهشی برای ساخت، استانداردسازی و هنجاریابی پرسشنامه کارکرد شخصیت بر اساس DSM-5 توسط (جان بزرگی و همکاران، ۱۴۰۰) بعد از تعیین عامل های استخراج شده با توجه به تایید عوامل بدست آمده نامگذاری هر کدام از این عوامل با استفاده از این پژوهش صورت گرفت. نتایج این مرحله منجر به تایید نه عامل طراحی شده توسط مولفین شد که تنها از ۴ عامل آن در این پژوهش استفاده شد. ضرایب آلفای کرونباخ ویژگی مورد سنجش هویت، خودراهبری، صمیمیت، همدلی برای بررسی پایایی نمرات آزمون های فرعی به ترتیب ۰/۷۱، ۰/۶۳، ۰/۶۵، ۰/۷۹، میباشد. مقادیر تمام عامل ها در سطح بالایی است. لازم به ذکر است که برای کل پرسشنامه نیز مقدار ضریب آلفا ۰/۷۸ محاسبه شد.

روش اجرا. در این پژوهش برای تحلیل داده های توصیفی و استنباطی این پژوهش از آخرین ورژن نرم افزار SPSS و لیزرل ورژن ۸،۵ با استفاده از تحلیل مسیر توسط برنامه AMOS اثرات مستقیم و غیرمستقیم متغیرها بدست آمد و داده ها به صورت ماتریس های کوواریانس یا همبستگی درآمده و یک مجموعه

معادلات رگرسیون بین متغیرها تدوین شد. از تحلیل مسیر برای ارزیابی مدل فرضی نیز استفاده گردید. لازم به ذکر است که در این پژوهش جهت تعیین روایی همگرا و واگرا پرسشنامه بیان خانواده از پرسشنامه کارکرد شخصیت (جان بزرگی و همکاران، ۱۴۰۰) استفاده شد.

یافته‌ها

در این پژوهش ۳۷۸ مراجعه کننده به مراکز مشاوره و روان درمانی شرکت داشتند که ۱۵۲ نفر (۴۰/۲ درصد) از آنان مرد و ۲۲۶ نفر (۵۹/۸ درصد) زن بودند. میانگین و انحراف استاندارد سن شرکت کنندگان به ترتیب ۳۳/۳۸ و ۹/۲۳ سال بود. میزان تحصیلات ۴۱ نفر (۱۰/۸ درصد) از شرکت کنندگان زیر دیپلم، ۱۵۶ نفر (۴۱/۳ درصد) دیپلم، ۲۶ نفر (۶/۹ درصد) فوق دیپلم، ۱۴۰ نفر (۳۷ درصد) لیسانس و ۱۵ نفر (۴ درصد) فوق لیسانس و بالاتر بود. در نهایت ۹۷ نفر (۲۵/۷ درصد) از شرکت کنندگان مجرد، ۲۵۴ نفر (۶۷/۲ درصد) متاهل و ۲۷ نفر (۱۱/۷ درصد) از همسر خود جدا شده بودند یا همسر آنان فوت شده بود. جدول ۱ میانگین و انحراف استاندارد هر یک از گویه های پرسشنامه بیان خانواده را نشان می دهد.

جدول ۱. میانگین و انحراف استاندارد گویه های پرسشنامه بیان خانواده

سؤال	میانگین	انحراف استاندارد	سؤال	میانگین	انحراف استاندارد
۱. بخشش کسی که وسیله موردعلاقه (شما) را شکسته باشد.	۵/۵۶	۱/۳۶	۲۱. بیان کردن این که کسی زیبا به نظر می آید.	۶/۱۵	۱/۸۲
۲. قدردانی از اعضای خانواده بابت کاری که انجام داده اند.	۵/۹۹	۱/۷۹	۲۲. ابراز همدردی با مشکلات کسی.	۵/۹۰	۱/۷۹
۳. هیجان زده شدن از یک روز زیبا.	۵/۸۳	۱/۸۵	۲۳. ابراز محبت عمیق به کسی.	۵/۸۱	۱/۸۶
۴. تحقیر شخصی در برابر اقدامات دیگران.	۴/۸۸	۱/۸۹	۲۴. دعوا کردن با یکی از اعضای خانواده.	۵/۸۰	۱/۹۰
۵. ابراز نارضایتی بابت رفتار شخص دیگر.	۴/۶۹	۱/۹۶	۲۵. گریه کردن به هنگام رفتن کسی.	۵/۹۷	۱/۷۳
۶. تقدیر و تحسین کسی برای کار پسندیده.	۵/۵۴	۱/۳۶	۲۶. بی‌هوا بغل کردن یکی از اعضای خانواده.	۶/۰۳	۱/۸۴
۷. ابراز خشم از بی‌احتیاطی دیگران.	۵/۱۲	۱/۸۹	۲۷. ابراز خشم ناگهانی نسبت به تحریک بی‌اهمیت.	۵/۷۶	۱/۹۲
۸. رنجیدن از رفتار ناعادلانه اعضای خانواده.	۵/۹۰	۱/۶۷	۲۸. ابراز نگرانی نسبت به موفقیت افراد دیگر خانواده.	۶/۰۸	۱/۷۹
۹. سرزنش کردن یکدیگر به خاطر مشکلات خانوادگی.	۵/۰۵	۱/۹۸	۲۹. عذرخواهی بابت تأخیر.	۴/۹۲	۱/۹۳
۱۰. گریه کردن بعد از یک مخالفت ناخوشایند.	۵/۹۵	۱/۹۰	۳۰. پیشنهاد لطف کردن به کسی.	۴/۸۷	۱/۸۱

خانواده درمانی کاربردی		اکرمی و همکاران	۵۵۵ ارزیابی ساختار عاملی پرسشنامه بیان خانواده		
۱/۳۲	۵/۴۷	۳۱. گرم گرفتن با یکی از اعضای خانواده.	۱/۹۵	۵/۲۴	۱۱. تحقیر علائق دیگران.
۱/۳۸	۵/۵۰	۳۲. گریه کردن به هنگام تنبیه شدن.	۱/۹۸	۴/۹۴	۱۲. علاقه نشان ندادن به کسی.
۱/۶۷	۵/۸۳	۳۳. تلاش برای شاد کردن شخصی که غمگین است.	۱/۶۷	۵/۶۶	۱۳. به دنبال تأیید یک عملکرد بودن.
۱/۶۱	۵/۸۸	۳۴. صحبت کردن با اعضای خانواده درباره این که چقدر آسیب دیده‌اید.	۱/۵۶	۵/۷۵	۱۴. ابراز خجالت نسبت به یک اشتباه احمقانه.
۱/۹۴	۵/۲۸	۳۵. صحبت کردن درباره خوشحالی خود با اعضای خانواده.	۱/۶۲	۵/۷۵	۱۵. پریشان شدن هنگام بالا رفتن تنش.
۱/۹۶	۵/۳۳	۳۶. تهدید کردن کسی.	۱/۶۴	۵/۵۹	۱۶. ابراز شادی پس از یک پیروزی غیرمنتظره.
۱/۸۱	۵/۳۲	۳۷. انتقاد از کسی که تأخیر کرده است.	۱/۴۵	۵/۶۳	۱۷. هیجان‌زده شدن از برنامه آینده کسی.
۱/۸۷	۵/۵۶	۳۸. قدردانی از کسی که نیکی کرده است.	۱/۳۷	۵/۴۷	۱۸. توان تحسین کردن.
۱/۸۶	۵/۸۰	۳۹. سورپرایز کردن کسی با یک گل یا لطف کردن.	۱/۸۰	۶/۳۷	۱۹. ابراز ناراحتی از مرگ یک حیوان خانگی.
۱/۷۹	۵/۸۴	۴۰. عذرخواهی کردن به هنگامی که به اشتباه خود پی برده‌اید.	۱/۷۴	۶/۴۰	۲۰. ابراز ناامیدی از چیزی که به نتیجه نرسیده.

جدول ۱ نشان می‌دهد که بزرگترین میانگین متعلق به گویه ۲۰ و کوچکترین میانگین متعلق به گویه ۵ است. لازم به توضیح است که پیش از ارزیابی ساختار عاملی پرسشنامه، مقادیر چولگی و کشیدگی همه گویه‌ها مورد بررسی و نتایج نشان داد که مقادیر مزبور برای همه گویه‌ها در محدوده ± 2 قرار دارد؛ بنابراین می‌توان گفت توزیع داده‌های مربوط به هر یک از گویه‌ها نرمال است. به منظور ارزیابی ساختار عاملی پرسشنامه بیان خانواده، تحلیل عاملی تاییدی با استفاده از نرم افزار AMOS 24.0 و برآورد بیشینه احتمال (ML) انجام شد. تحلیل تمام گویه‌های پرسشنامه را در برگرفت و به هر یک از گویه‌ها اجازه داده شد تا تنها به عامل مکنون مورد نظر بار عاملی ایجاد کنند و به عامل‌های مکنون اجازه داده شد تا با یکدیگر همبسته باشند. جدول ۲ شاخص‌های برازندگی مربوط به مدل اندازه‌گیری پرسشنامه بیان خانواده را نشان می‌دهد.

جدول ۲. شاخص‌های برازندگی مربوط به مدل اندازه‌گیری پرسشنامه بیان خانواده			
شاخص‌های برازندگی	مدل اولیه	مدل بعد از تلفیق گویه‌ها	نقطه برش
مجذور کای	۲۳۳۹/۱۹	۳۷۰/۵۸	-
درجه آزادی مدل	۷۳۴	۱۶۴	-
χ^2/df	۳/۱۹	۲/۲۶	کمتر از ۳

۰/۸۵ >	۰/۹۰۹	۰/۷۳۶	GFI
۰/۸۰ >	۰/۸۸۲	۰/۷۰۵	AGFI
۰/۹۰ >	۰/۹۰۳	۰/۷۷۵	CFI
۰/۱۰ <	۰/۰۵۷	۰/۰۷۶	RMSEA

همچنان که جدول ۲ نشان می‌دهد به استثنای شاخص برازندگی RMSEA هیچ یک از شاخص‌های برازندگی حاصل از تحلیل عاملی تاییدی برازش قابل قبول مدل پرسشنامه با داده‌های گردآوری شده حمایت نمودند ($\chi^2/df=3/19$, $CFI=0/775$, $GFI=0/736$, $AGFI=0/705$ و $RMSEA=0/076$).
براین اساس چنین نتیجه‌گیری شد که مدل اندازه‌گیری پرسشنامه با داده‌های گردآوری شده برازش ندارد. عدم برازش ساختار چهار مؤلفه‌ای پرسشنامه بیان خانواده با داده‌های گردآوری شده دور از انتظار نبود، زیرا که کلاین (۲۰۱۶) معتقد است یکی از دلایل ضعیف بودن شاخص‌های برازندگی در تحلیل عاملی تاییدی، تعداد زیاد گویه‌ها یا به عبارت دیگر متغیرهای مشاهده شده است. به همین دلیل به پیشنهاد مید و کروسستالیس (۲۰۰۵) برای مواجهه با این مسئله، اقدام به استفاده از تکنیک تلفیق گویه‌ها شد. با توجه به این که اغلب پژوهشگران روش تحلیل عاملی را بهترین روش برای تلفیق گویه‌ها تلقی می‌کنند (مید و کروسستالیس، ۲۰۰۵) به همین دلیل، به کمک نتایج تحلیل عاملی اکتشافی اقدام به تلفیق گویه‌های پرسشنامه بیان خانواده به قرار زیر شد:

جدول ۳. گویه‌های پرسشنامه بیان خانواده پس از تحلیل عاملی

مؤلفه اول: مثبت غالب	مؤلفه دوم: مثبت مغلوب	مؤلفه سوم: منفی غالب	مؤلفه چهارم: منفی مغلوب
تلفیق گویه ۱: ۱۶ و ۱۷	تلفیق گویه ۶: ۳ و ۳۰	تلفیق گویه ۱۱: ۷ و ۳۶	تلفیق گویه ۱۶: ۱۰ و ۲۹
تلفیق گویه ۲: ۲۶ و ۳۳	تلفیق گویه ۷: ۲۲ و ۳۱	تلفیق گویه ۱۲: ۱۱ و ۲۴	تلفیق گویه ۱۷: ۱۵ و ۸
تلفیق گویه ۳: ۱۸ و ۶	تلفیق گویه ۸: ۱۳ و ۴۰	تلفیق گویه ۱۳: ۹ و ۳۷	تلفیق گویه ۱۸: ۳۲ و ۲۵
تلفیق گویه ۴: ۲۳ و ۳۹	تلفیق گویه ۹: ۳۸ و ۲	تلفیق گویه ۱۴: ۴ و ۲۷	تلفیق گویه ۱۹: ۱۴ و ۱۹
تلفیق گویه ۵: ۲۸ و ۱	تلفیق گویه ۱۰: ۲۱ و ۳۵	تلفیق گویه ۱۵: ۱۲ و ۵	تلفیق گویه ۲۰: ۳۴ و ۲۰

پس از عمل تلفیق گویه‌ها، بار دیگر ساختار عاملی گویه‌های پرسشنامه بیان خانواده با استفاده از روش تحلیل عاملی تاییدی ارزیابی شد و همچنان که جدول ۳ نشان می‌دهد بعد از تلفیق گویه‌ها، شاخص‌های برازش حاصل از تحلیل عاملی تاییدی از برازش مدل با داده‌ها حمایت می‌کنند ($\chi^2/df=2/26$, $CFI=0/903$, $GFI=0/882$, $AGFI=0/882$ و $RMSEA=0/057$). جدول ۴ برآورد بارهای عاملی هر یک از نشانگرها بعد از تلفیق گویه‌های پرسشنامه بیان خانواده را نشان می‌دهد.

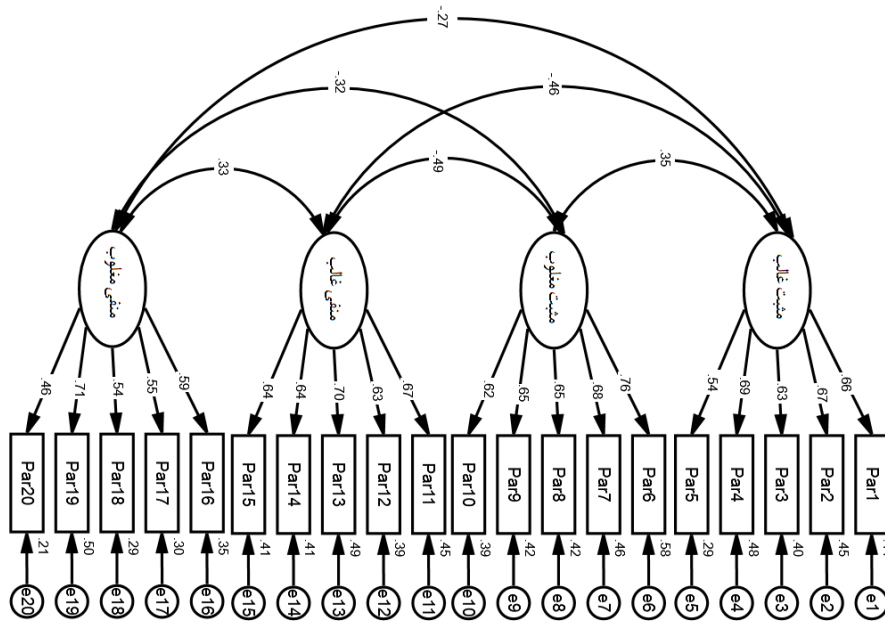

جدول ۴. پارامترهای مدل اندازه گیری پرسشنامه بیان خانواده بعد از تلفیق گویه ها

متغیرهای مکنون - نشان گر	b	β	SE	C.R
p1 - مثبت غالب	۱	۰/۶۶۲		
p2 - مثبت غالب	۱/۱۴۸	۰/۶۷۳	۰/۱۱۵	۱۰/۱۳**
p3 - مثبت غالب	۰/۸۴۳	۰/۶۳۱	۰/۰۸۷	۹/۷۱**
p4 - مثبت غالب	۱/۱۵۲	۰/۶۹۱	۰/۱۱۳	۱۰/۳۳**
p5 - مثبت غالب	۱/۰۳۶	۰/۵۴۲	۰/۱۲۱	۸/۵۹**
p6 - مثبت مغلوب	۱	۰/۷۶۳		
p7 - مثبت مغلوب	۰/۸۱۹	۰/۶۸۰	۰/۰۶۹	۱۱/۹۶**
p8 - مثبت مغلوب	۰/۸۸۶	۰/۶۵۲	۰/۰۷۷	۱۱/۴۹**
p9 - مثبت مغلوب	۰/۷۸۳	۰/۶۴۹	۰/۰۶۸	۱۱/۴۴**
p10 - مثبت مغلوب	۰/۷۷۶	۰/۶۲۳	۰/۰۷۰	۱۱/۰۱**
p11 - منفی غالب	۱	۰/۶۷۴		
p12 - منفی غالب	۱/۰۰۵	۰/۶۲۸	۰/۱۰۲	۱۰/۰۳**
p13 - منفی غالب	۱/۰۴۶	۰/۶۹۹	۰/۰۹۶	۱۰/۸۵**
p14 - منفی غالب	۱/۰۱۶	۰/۶۴۳	۰/۱۰۰	۱۰/۱۹**
p15 - منفی غالب	۱/۱۲۶	۰/۶۳۹	۰/۱۱۱	۱۰/۲۱**
p16 - منفی مغلوب	۱	۰/۵۹۲		
p17 - منفی مغلوب	۰/۸۷۲	۰/۵۴۷	۰/۱۱۴	۷/۶۵**
p18 - منفی مغلوب	۰/۸۱۵	۰/۵۴۲	۰/۱۰۷	۷/۵۹**
p19 - منفی مغلوب	۱/۰۸۲	۰/۷۰۹	۰/۱۲۵	۸/۶۸**
p20 - منفی مغلوب	۰/۷۰۶	۰/۴۵۷	۰/۱۰۲	۶/۷۲**

نکته: بارهای عاملی استاندارد نشده (b) نشانگرهای p1, p6, p11 و p16 با عدد ۱ تثبیت شده است، بنابراین خطای استاندارد (SE) و نسبت بحرانی (CR) برای آنها محاسبه نشده است.

براساس نتایج ارائه شده در جدول فوق بار عاملی استاندارد همه نشانگرها بزرگتر از ۰/۳۲ است. بزرگترین بارعاملی متعلق به نشانگر p6 ($\beta=0/763$) و کوچکترین بارعاملی متعلق به نشانگر p20 ($\beta=0/457$) بود. براین اساس می توان گفت همه نشانگرها از قابلیت لازم برای اندازه گیری چهار مؤلفه بیان خانواده (مثبت غالب، مثبت مغلوب، منفی غالب و منفی مغلوب) برخوردارند. شکل ۱ مدل اندازه گیری پرسشنامه چهار عاملی بیان خانواده بعد از تلفیق گویه ها را نشان می دهد.

شکل ۱. مدل اندازه‌گیری پرسشنامه بیان خانواده و بارهای عاملی آن با استفاده از داده‌های استاندارد

همچنان که جدول ۴ نشان می‌دهد، به منظور ارزیابی روایی همگرای پرسشنامه بیان خانواده، ضرایب همبستگی مؤلفه‌های آن با مؤلفه‌های پرسشنامه کارکرد شخصیت مورد بررسی قرار گرفت.

جدول ۵. میانگین، انحراف استاندارد و ضرایب همبستگی بین پرسشنامه‌های بیان خانواده و کارکرد

شخصیت							
متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱. بیان خانواده- مثبت غالب	-						
۲. بیان خانواده- مثبت مغلوب	۰/۳۷**	-					
۳. بیان خانواده- منفی غالب	-۰/۴۸**	-۰/۴۴**	-				
۴. بیان خانواده- منفی مغلوب	-۰/۲۶**	-۰/۳۳**	۰/۳۵**	-			
۵. کارکرد شخصیت- هویت	۰/۲۳**	۰/۱۴**	-۰/۱۶**	-۰/۲۱**	-		
۶. کارکرد شخصیت- صمیمیت	۰/۳۹**	۰/۲۲**	-۰/۴۳**	-۰/۲۹**	۰/۳۴**	-	
۷. کارکرد شخصیت- همدلی	۰/۴۲**	۰/۳۰**	-۰/۳۷**	-۰/۲۴**	۰/۴۶**	۰/۵۷**	-

از دیدگاه تکاملی کارکردی، احساسات منفی گرایش‌های کنش خاصی را برمی‌انگیزد، در حالی که احساسات مثبت مجموعه فکری-عمل لحظه‌ای فرد را گسترش می‌دهند و منابع طولانی‌مدتی ایجاد می‌کنند (فردریکسون، ۱۹۹۸). خود ابراز حالات عاطفی مثبت و منفی ممکن است به خوبی در استرس خانواده و فرآیندهای رشد اتفاق بیفتد و کارکردهای متفاوتی را انجام دهد، هرچند مکمل هم باشند: اول، ابراز احساسات مثبت ممکن است منابع مقابله خانواده را بازگرداند، مانند ترتیب دادن مجدد اولویت‌ها، تنظیم سازگاری، اهداف و القای رویدادهای عادی با معنای سازنده (فولکمن، ۲۰۰۸) و دوم، ابراز احساسات منفی در روابط نزدیک با پیامدهای مثبت بین فردی مانند برانگیختن حمایت و افزایش صمیمیت مرتبط است (گراهام و همکاران، ۲۰۰۸)؛ بنابراین، این مطالعه از استفاده از خرده‌مقیاس‌های مثبت و منفی پرسشنامه بیان خانواده به عنوان دو سازه آماری متمایز، که می‌توانند به طور جداگانه یا ترکیبی ارزیابی شوند، پشتیبانی می‌کند. علاوه بر این، اگرچه خرده‌مقیاس مثبت به عنوان یک بعد منفرد مستقل باقی می‌ماند، جالب است بدانیم که همبستگی باقیمانده‌های ۴ مورد از بعد مثبت نشان‌دهنده بهبود قابل توجهی در مدل است. همه این موارد (به عنوان مثال، "در آغوش گرفتن خود به خود یکی از اعضای خانواده"، "در آغوش گرفتن با یکی از اعضای خانواده") بر خلاف سایر موارد، معنای مشابهی دارند (یعنی ابراز محبت عمیق نسبت به دیگران (اغلب به صورت غیر کلامی)). در نهایت نشان می‌دهد که انواع مختلف ابراز عاطفه مثبت در خانواده ممکن است در محدوده مثبت ارزیابی شود. ابراز مثبت والدین به احتمال زیاد حاکی از گرمی والدین است. ابراز مثبت والدین شامل جنبه‌های خاص والدین مانند حمایت و پاسخگویی است (ایزنبرگ، لیو و پیدادا، ۲۰۰۱؛ آیزنبرگ و همکاران، ۲۰۰۱).

با توجه به علاقه اخیر به احساسات مثبت و افزایش ویژگی در حوزه وسیع حوضه «احساسات مثبت» (کوردارو و همکاران، ۲۰۱۸؛ سوگوارا و همکاران، ۲۰۱۸). این یافته همچنین ممکن است تحقیقات بین فرهنگی بیشتری را برای بررسی جنبه‌های غیر کلامی در مقابل جنبه‌های کلامی ابراز مثبت اندیشی در خانواده و بین فرهنگ‌ها دعوت کند. هم‌اکنون تغییراتی در خرده‌مقیاس مثبت و منفی (هم از لحاظ تغییر ناپذیری در ساختار مقیاس)، ممکن است در بسیاری از قالب‌های فرهنگی مختلف (به عنوان مثال، جمع‌گرایی/ فردگرایی، فاصله قدرت، و جایگاه کودک در خانواده بررسی شود (هالبرشتات و لوزادا، ۲۰۱۱).

همانطور که پیش‌بینی شد، خرده‌مقیاس بیان مثبت خانواده با جهت‌گیری مادران نسبت به احساسات فرزندشان و به‌ویژه پذیرش آن‌ها از هیجان‌ات فرزندشان و خودشان همبستگی مثبت داشت، در حالی که خرده‌مقیاس بیان منفی خانواده با اجتناب مادران از عواطف فرزندشان و فقدان احساسات همبستگی مثبت داشت. کنترل عاطفی (تداعیات ضعیف و قوی به ترتیب). جالب اینجاست که در توافق با فرضیه‌های تایید شده، خرده‌مقیاس بیان مثبت خانواده با اجتناب از هیجان کودک و عدم کنترل هیجانی همبستگی ضعیف و منفی دارد؛ و خرده‌مقیاس بیان منفی خانواده با جهت‌گیری به احساسات کودک همبستگی ضعیف و منفی داشت. به طور خلاصه، به نظر می‌رسد خانواده‌هایی که بیان می‌کنند مثبت‌تر هستند؛ پذیرنده‌تر، توجه‌تر و پاسخگوتر به احساسات فرزندانشان هستند؛ و به نظر می‌رسد خانواده‌هایی که در خانواده خود بیان منفی بالایی دارند، از احساسات فرزندانشان خود اجتناب می‌کنند و کنترل عاطفی بیشتری در والدین ندارند. به طور کلی، این نتایج الگوهای فرزندپروری را نشان می‌دهد که ممکن است با ابعاد مختلف ابراز وجود در خانواده مرتبط باشد: خانواده با بیان منفی بالا ممکن است در شیوه‌های فرزندپروری خود مستعد

اجتناب تجربی، انتقاد و عدم مشارکت رفتاری داشته باشند، در حالی که خانواده هایی با بیان مثبت بالا ممکن است نسبت به حالات عاطفی منفی تحمل بیشتری داشته باشد و در زمینه رابطه مادر و فرزند بیشتر هدفمند باشد.

در دسترس بودن پرسشنامه بیان خانواده، امکان ارزیابی سریع پیوندهای عاطفی - اجتماعی، بین عملکرد فردی و خانواده را در عمل بالینی و تحقیقاتی فراهم می کند. امتیازدهی مستقل ابعاد مثبت و منفی بیان خانواده، شناسایی راهبردهای ارتباطی و الگوهای بین فردی قابل اصلاح را تسهیل می کند که می توانند در تغییرات رفتار درمانی با هدف بهبود جو عاطفی خانواده تقویت شوند و یا کاهش یابند. علاوه بر این، پرسشنامه بیان خانواده برای به تصویر کشیدن یک نمایه دوبعدی از خودبیانگری یک فرد در زمینه خانواده مفید است، که به نظر می رسد به مسائل فراتشخیصی مانند ابزار خشم یا کمروبی یا تنظیم احساسات در فرزندپروری مرتبط باشد. به عنوان یک ابزار ارزیابی سریع که ابعاد مستقل مثبت و منفی بیان خانواده را هدف قرار می دهد. پرسشنامه بیان خانواده ممکن است به نظرسنجی های بزرگ در زمانی که اهمیت دارد اضافه شود. این پرسشنامه به عنوان ابزار غربالگری برای شناسایی شرکت کنندگانی که می توانند بیشترین بهره را از مداخلات متمرکز بر خانواده ببرند، استفاده می شود؛ و به عنوان یک معیار مرتبط با فرزندپروری برای ارزیابی سبک های بیان والدین در رابطه با فرزندان و پیامدهای اجتماعی - عاطفی خود آنها استفاده شود. به عنوان مثال، ابعاد مثبت مراقبت (بالا بردن و رضایت) برای کاهش اثرات مضر بار مراقبتی بر کیفیت زندگی والدینی که دارای فرزندان با بیماری های مزمن دارند. با پیروی از همان خط فکری، ارزیابی همزمان هر دو بعد بیانگری احتمالاً نقش تعدیل کننده بالقوه (اثر بافوری) بیان خانواده مثبت را در کاهش تأثیر بیان خانواده منفی در خانواده روشن کند. شواهد بی چون و چرای بیان خانواده مثبت و منفی می تواند هم تحقیقات آینده را برای اجتناب از ترکیب این دو سبک متمایز با هم راهنمایی کند و هم تحقیقاتی را ایجاد کند که هم اثرات جبرانی و هم اثرات مستقل آنها را بر نتایج کودکان در نظر بگیرد. با توجه به ابعاد مثبت و منفی بیان خانواده، جالب است که اثرات مشروط متقابل آنها را با بررسی اثر تعدیل کنندگی بیان خانواده مثبت در پیوندهای بین خودبیانگری منفی و یک پیامد معین، بررسی کنیم. این تجزیه و تحلیل در نهایت می تواند توصیف کند که کدام الگوهای بروز خودبیانگری مثبت و منفی در خانواده با پیامدهای سازگاری (نامطلوب) مرتبط است.

سپاسگزاری

از همه شرکت کنندگان در پژوهش که محقق را در راه رسیدن به اهداف پژوهشی یاری نمودند، به صورت ویژه سپاسگزاری و قدردانی می شود.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان، این مقاله حامی مالی و تعارض منافع ندارد.

منابع

زارعی توپخانه، محمد، جان بزرگی، مسعود، و احمدی، محمدرضا. (۱۳۹۴). رابطه ساختار قدرت خانواده اصلی با ساختار قدرت خانواده فعلی و عملکرد آن. *روانشناسی و دین*، ۳(۳۹): ۱۲۱-۱۳۶

شکری، مریم، رحمانی، محمد علی، و ابوالقاسمی، شهنام. (۱۴۰۰). تأثیر زوج درمانی هیجان مدار بر بخشودگی، خودتنظیمی هیجانی و دلزدگی زناشویی زوجین متقاضی طلاق مراجعه کننده به اورژانس های اجتماعی خانواده. *سبک زندگی اسلامی با محوریت سلامت*. ۵ (۱): ۸۶-۹۶

شمسایی، فرشید، صادقیان، عفت، نظری، فاطمه، و برزگر، علی. (۱۳۹۶). بررسی انگ در مراقبان خانوادگی بیماران مبتلا به اختلالات روان پزشکی در بیمارستان فرشچیان همدان. *تحقیقات نظام سلامت*، ۱۳ (۴): ۴۲۲-۴۲۸

فرشاد، محمدرضا، نجارپوریان، سمانه، و سلم آبادی، مجتبی. (۱۳۹۷). پیش بینی کارکرد خانواده بر مبنای الگوهای ارتباطی و حمایت اجتماعی ادراک شده در دانشجویان متاهل پرستاری دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان. *روان پرستاری*، ۶ (۱): ۱۹-۲۵

فرهمند، مهناز، و حسن زاده، زهرا. (۱۳۹۸). ساختار و عملکرد خانوادگی در خانواده های تک همسری و چند همسری. *جامعه شناسی کاربردی*، ۳۰ (۳): ۱۳۵-۱۵۴

References

- Becvar, R. J., Becvar, D. S. (2019). *Systems Theory and Family Therapy: A primer: Rowman & Littlefield*. <https://www.amazon.com/SystemsTheory-Family-Therapy-Third/dp/0761869816>.
- Berlin, L. J., & Cassidy, J. (2003). Mothers' self-reported control of their preschool children's emotional expressiveness: a longitudinal study of associations with infant-mother attachment and children's emotion regulation. *Social Development, 12*, 477-495. <https://doi.org/10.1111/1467-9507.00244>.
- Boyce, W. T., Frank, E., Jensen, P. S., Kessler, R. C., Nelson, C. A., Steinberg, L., & The MacArthur Foundation Research Network on Psychopathology and Development. (1998). Social context in developmental psychopathology: Recommendations for future research from the MacArthur Network on Psychopathology and Development. *Development and Psychopathology, 10*(2), 143-164.
- Boyum, L. A., & Parke, R. D. (1995). The role of family emotional expressiveness in the development of children's social competence. *Journal of Marriage and The Family, 57*, 593-608. <https://doi.org/10.2307/353915>.
- Carona, CM., Moreira, HF., Fonseca, A. (2021). Maternal depression and anxiety in an interpersonal context: The effects of positive-negative self-expressiveness within the family. *Journal of Current Psychology, 22*(7), 971-986.
- Cassidy, J., Parke, R. D., Butkovsky, L., & Braungart, J. M. (1992). Familypeer connections: The roles of emotional expressiveness within the family and children's understanding of emotions. *Child Development, 63*(3), 603-618. <https://doi.org/10.2307/1131349>.
- Cheng, Feng., Wang, Yifang., Zhao, Jiayin., Wu, Xixian. (2018). Mothers' negative emotional expression and preschoolers' negative emotional regulation strategies in Beijing, China: The moderating effect of maternal educational attainment. *Child Abuse Negl. 84*:74-81.
- Cordaro, D. T., Sun, R., Keltner, D., Kamble, S., Huddar, N., & McNeil, G. (2018). *Universals and cultural variations in 22 emotional expressions across five cultures*. *Emotion, 18*(1), 75-93.
- Dai., L., Wang, L. (2015). Review of family functioning. *Open Journal of Social Sciences*;3(12):134- 41.
- Eisenberg, N., Cumberland, A., & Spinrad, T. L. (1998). Parental socialization of emotion. *Psychological Inquiry, 9*, 241-273.

- Eisenberg, N., Cumberland, A., & Spinrad, T. L. (1998a). Parental socialization of emotion. *Psychological Inquiry*, 9(4), 241–273. https://doi.org/10.1207/s15327965pli0904_1
- Eisenberg, N., Liew, J., & Pidada, S. U. (2001). The relations of parental emotional expressivity with quality of Indonesian children's social functioning. *Emotion*, 1(2), 116–136.
- Eisenberg, N., Losoya, S., Fabes, R. A., Guthrie, I. K., Reiser, M., Murphy, B., Shepard, S. A., Poulin, R., & Padgett, S. J. (2001). Parental socialization of children's dysregulated expression of emotion and externalizing problems. *Journal of Family Psychology*, 15(2), 183–205.
- Folkman, S. (2008). The case for positive emotions in the stress process. *Anxiety, Stress, and Coping*, 21(1), 3–14.
- Fredrickson, B. L. (1998). What good are positive emotions? Review of General Psychology, 2(3), 300–319. <https://doi.org/10.1037/1089-2680.2.3.300>.
- Gamble, W. C., & Yu, J. J. (2014). Young children's sibling relationship interactional types: associations with family characteristics, parenting, and child characteristics. *Early Education and Development*, 25, 223–239. <https://doi.org/10.1080/10409289.2013.788434>.
- Graham, S. M., Huang, J. Y., Clark, M. S., & Helgeson, V. S. (2008). The positives of negative emotions: Willingness to express negative emotions promotes relationships. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 34(3), 394–406.
- Halberstadt, A. G. (1986). Family socialization of emotional expression and nonverbal communication styles and skills. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51(4), 827–836. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.51.4.827>.
- Halberstadt, A. G., & Lozada, F. L. (2011). Emotion development in infancy through the lens of culture. *Emotion Review*, 3(2), 158–168.
- Halberstadt, A. G., Cassidy, J., Stifter, C. A., Parke, R. D., & Fox, N. A. (1995). Self-expressiveness within the family context: Psychometric support for a new measure. *Psychological Assessment*, 7(1), 93–103. <https://doi.org/10.1037/1040-3590.7.1.93>.
- Halberstadt, A. G., Fox, N. A., & Jones, N. A. (1993). Do expressive mothers have expressive children? The role of socialization in children's affect expression. *Social Development*, 2(1), 48–65. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9507.1993.tb00004.x>
- Jona, CM., Labuschagne, I., Mercieca, EC., Fisher, F., Gluyas, C., Stout, JC. (2017). Families affected by huntington's disease report difficulties in communication, emotional involvement, and problem solving. *Journal of Huntington's Disease*. 6(3):169-77.
- Kim, E. K., You, S., & Knox, J. (۲۰۲۰). The mediating effect of empathy on the relation between child self-expressiveness in family and prosocial behaviors. *Journal of Child and Family Studies*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1007/s10826-019-01676-2>.
- McNeil, G. D., & Repetti, R. L. (2021). Everyday emotions: Naturalistic observation of specific positive emotions in daily family life. *Journal of Family Psychology*, 35(2), 172–181. <https://doi.org/10.1037/fam0000655>
- Milojevich, Helen, M., Haskett, Mary, E(2018). Longitudinal associations between physically abusive parents' emotional expressiveness and children's self-regulation. *Child Abuse Negl*, 77:144-154.
- Morris, A. S., Silk, J. S., Steinberg, L., Myers, S. S., & Robinson, L. R. (2007). The role of the family context in the development of emotion regulation. *Social Development*, 16(2), 361–388. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9507.2007.00389.x>

- Noguchi, R. P., & Ollendick, T. H. (2010). Is family expressiveness as reported by mothers and fathers related to children's social anxiety symptoms? *Journal of Child and Family Studies*, 19, 278–286. <https://doi.org/10.1007/s10826-009-9295-5>.
- Olszewski-Kubilius, P. (2018). *The role of the family in talent development*. In *Handbook of Giftedness in Children*. 85(6):129-147. https://www.researchgate.net/doi/10.1007/2F978-3-319-77004-8_9.
- Popliger, M., Talwar, V., & Crossman, A. (2011). Predictors of Children's Prosocial Lying: Motivation, Socialization Variables, and Moral Understanding. *Journal of Experimental Child Psychology*, 110(3), 373-392. <https://doi.org/10.1016/j.jecp.2011.05.003>.
- Ramsden, Sally R. (2013). Family Expressiveness and Parental Emotion Coaching: Their Role in Children's Emotion Regulation and Aggression. *Journal of abnormal child psychology*, 30(6), 657-67.
- Raphaela, I. Zehntner., Cosima, L., Baeurle, Bertram Walter., Stark, Rudolf., & Hermann, Andrea(2021). Factor Structure and Psychometric Properties of the German Version of the Family Expressiveness Questionnaire (FEQ-GR). *Psychological Test Adaptation and Development*.
- Riggio, H. R., & Riggio, R. E. (2002). Emotional expressiveness, extraversion, and neuroticism: A meta-analysis. *Journal of Nonverbal Behavior*, 26(4), 195–218. <https://doi.org/10.1023/A:1022117500440>.
- Saber, F., Shamsaei, F., Tapak, L., Sadeghian, E. (2020). Relationship between the stigma and the family performance of psychiatric patients. *Iranian Journal of Nursing Research*. 14(63):1-8.
- Sharf, RS. (2015). Theories of psychotherapy & counseling: concepts and cases. CA, United States: Cengage Learning. 5Th edition. 631-3.
- Stifter, C. A., & Grant, W. (1993). Infant responses to frustration: Individual differences in the expression of negative affect. *Journal of Nonverbal Behavior*, 17(3), 187–204. <https://doi.org/10.1007/BF00986119>
- Sugawara, D., Muto, S., & Sugie, M. (2018). *The conceptual structure of positive emotions in Japanese university and graduate students*. *Shinrigaku Kenkyu*, 89(5), 479–489.
- Zubrick, S., Silburn, S. (2016). *Western Australian aboriginal child health survey: improving the educational experiences of aboriginal children and young people*. UAE: Curtin University press; 234-6.

***

پرسشنامه بیان خانواده

۹ (در خانواده من بسیار مکرر)									۱ (در خانواده من اصلاً مکرر)								
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	سؤال								
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱. بخشش کسی که وسیله موردعلاقه (شما) را شکسته باشد.								
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲. قدردانی از اعضای خانواده بابت کاری که انجام داده‌اند.								
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳. هیجان‌زده شدن از یک روز زیبا.								
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۴. تحقیر شخصی در برابر اقدامات دیگران.								
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۵. ابراز نارضایتی بابت رفتار شخص دیگر.								
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۶. تقدیر و تحسین کسی برای کار پسندیده.								
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۷. ابراز خشم از بی‌احتیاطی دیگران.								
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۸. رنجیدن از رفتار ناعادلانه اعضای خانواده.								
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۹. سرزنش کردن یکدیگر به خاطر مشکلات خانوادگی.								
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۰. گریه کردن بعد از یک مخالفت ناخوشایند.								

۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱. تحقیر علایق دیگران.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۲. علاقه نشان ندادن به کسی.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۳. به دنبال تأیید یک عملکرد بودن.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۴. ابراز خجالت نسبت به یک اشتباه احمقانه.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۵. پریشان شدن هنگام بالا رفتن تنش.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۶. ابراز شادی پس از یک پیروزی غیرمنتظره.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۷. هیجان زده شدن از برنامه آینده کسی.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۸. توان تحسین کردن.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۹. ابراز ناراحتی از مرگ یک حیوان خانگی.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۰. ابراز ناامیدی از چیزی که به نتیجه نرسیده.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۱. بیان کردن این که کسی زیبا به نظر می آید.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۲. ابراز همدردی با مشکلات کسی.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۳. ابراز محبت عمیق به کسی.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۴. دعوا کردن با یکی از اعضای خانواده.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۵. گریه کردن به هنگام رفتن کسی.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۶. بی‌هوا بغل کردن یکی از اعضای خانواده.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۷. ابراز خشم ناگهانی نسبت به تحریک بی‌اهمیت.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۸. ابراز نگرانی نسبت به موفقیت افراد دیگر خانواده.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۹. عذرخواهی بابت تأخیر.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۰. پیشنهاد لطف کردن به کسی.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۱. گرم گرفتن با یکی از اعضای خانواده.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۲. گریه کردن به هنگام تنبیه شدن.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۳. تلاش برای شاد کردن شخصی که غمگین است.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۴. صحبت کردن با اعضای خانواده درباره این که چقدر آسیب دیده‌اید.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۵. صحبت کردن درباره خوشحالی خود با اعضای خانواده.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۶. تهدید کردن کسی.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۷. انتقاد از کسی که تأخیر کرده است.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۸. قدردانی از کسی که نیکی کرده است.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۹. سورپرایز کردن کسی با یک گل یا لطف کردن.
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۴۰. عذرخواهی کردن به هنگامی که به اشتباه خود پی برده‌اید.

Evaluation of the factor structure of the family expression questionnaire

Shabnam. Karami¹, Masoud. Janbozorgi*², Alireza. Aghayousefi³ & Hooman. Namvar⁴

Abstract

Aim: The aim of this study was to evaluate the factor structure of the Family Expression Questionnaire. **Methods:** The research method was descriptive-correlation based on structural equations. The statistical population of this study was among 378 patients referred to counseling and psychotherapy centers. Participants answered the Halbershtat (1986) Family Expression Questionnaire and the personality function of John the Great et al. (1400). In this study, the personality function questionnaire (Jan Bozorgi et al., 1400) was used to determine the convergent and divergent validity of the Family Expression Questionnaire. To analyze descriptive and inferential data from the latest version of SPSS and LISREL software version 8.5 using path analysis by AMOS program, direct and indirect effects of variables were obtained and the data were converted into covariance or correlation matrices and a set of regression equations between variables. Was drafted. Path analysis was also used to evaluate the hypothetical model. **Results:** The standard factor load of all indicators is greater than 0.32. The highest factor load belonged to p6 marker ($\beta = 0.763$) and the smallest factor load belonged to p20 marker ($\beta = 0.457$). **Conclusion:** dominant positive and positive components of the Family Expression Questionnaire, in contrast to its dominant negative and negative negative components, were positive and at a significant level of 0.01 with the four components of the Personality Function Questionnaire (identity, intimacy, empathy). And self-direction) are correlated. These findings indicate that the family expression questionnaire has concurrent validity. Also, Cronbach's alpha coefficient of positive, dominant positive, dominant negative and negative negative components were equal to 0.081, 0.74, 0.86 and 0.79, respectively. These results indicate the acceptable internal consistency of the family expression questionnaire. **Keywords:** Family expression, dominant positive, positively defeated, negatively dominant and negatively defeated.

1. Ph.D. Student of Public psychology, Department of Psychology, Saveh branch, Islamic Azad University, saveh Branch, Iran

2. *Corresponding Author: Professor, Department of psychology, Seminary Research Institute, Qom, Iran

Email: Janbo@rihu.ac.ir

3. Associate Professor, Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran

3. Assistant professor, Department of Psychology, Saveh branch, Islamic Azad University, saveh Branch, Iran